

რედაქცია

კალაგინის ბროსეჟეციათ. აგ. მუხრანის ხანაღბა...
პ. კლუბის ქვემოთ.

ხელის-მომწერად

ქილია თვითონ... რედაქცია...
ქ. ქუთაისში, „დროებას“ აგენტის...
თან სილაზე. გარეუკეთებლობის: В Тифлисе,
въ редакцію „Дробна“ „Дверія“.

„დროება“-„ივერიის“ ღასნი

წელიწადში. 6 თვეს. პირველ

„დროებას“ და „ივერიას“ ერთად 14 მან. . . 8 მ. . 5 მ.
„დროებას“ 9 მან. . . 5 მ. . 3 მ.
ჯამში / „ივერიას“ 7 მან. . . 4 მ. . 2 მ.

დროება

გამოდის ყოველ-ღე მოსაბათს ბარდა

ფასი განსაზღვრისა

ღელი ასობით ასობით...
შთაქმულით ასობით ნახევარი კობ...
ასობით მეოთხედი კაბ.

თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია განსწავლავს
და შეამოწმებს დასაბუღებელ გამოცემებში წარდგენს. და
უპასუხებს წერილს რედაქცია ფონით ვერ დაუბრუნებს
ავტორს.

განცხადებანი შიიღება ქართულს, რუსულს და სხვ
ენებზედ.
ქუთაისში განცხადება შიიღება „დროებას“ „ივერიას“
ავტორთან.

ცალკე ნომერი „დროებასა“ ღას 5 მან.

ტელეგრაფები

სახლსთა შორის ტელეგრ. სააგენტოსი

პეტერბურლი, 13 მარტს. შინაგან

საქმეთა მინისტრის განდწყვეტილუე-
ბით, გას. „ს-პეტერბურლის უწყე-
ბის“ რედაქტორი და № 67-ში და-
ბეჭდილ წინა სტატიის ავტორი სა-
მართალში უნდა იქმნენ მიტოვდნი
„დასჯათა წესდებულებას“ მე-281 და
1035 მუხლების ძალით.

გუშინ პეტერბურლში მოვიდნენ:
უელსის პრინცი და პრინცესა, გერ-
მანიის ტახტის მემკვიდრე და ავსტ-
რიის ერცჰერცოგი კარლ ლუდვიგი.

ლონდონი, 13 მარტს. უნდა ქვე-
ნის საქმეთა მინისტრის ამხანაგმა
დიდებამ გამოაცხადა სასოგადოებათა
ზალატაში, რომ რუსეთის ახალმა
იმპერატორმა დენ. სკობლევი გაძა-
მნა ახალ-თეგადამ და ამასთანავე
ბრძანება გასცა, საშუალ აზიის ექსპე-
დიცია შეწყვეტული იქნეს.

მინისტრს განკარტს ჯოჯოხეთის
მაშინა მიუგზავნეს ფოტოტი.

პეტერბურლის ბირჟა, 13 მარტს.

(„სახლსთა შორის ტელეგრაფის სააგენტოსი“)

ბანკის ბილეთები:	მან.	კაზ.
პირველი გამოცემისა	—	96 —
მეორესი	—	93 —
მესამესი	—	93 — 50
მეოთხესი	—	93 — 25
აღმოსავლეთის პირე.	—	92 — 37
აღმოსავლეთის მეორე	—	92 — 5
აღმოსავლეთის მესამე	—	92 — 12
რ.ქორ., 1/2 იმპერიალი	—	7 — 94
თფილისის საადგ.-მამ. ბანკის გი- რაოს ფურცელი	—	—

შინაგანის 5% სესხი ბილეთები:

	მან.	კაზ.
პირველი სესხის	—	224 — 25
მეორე სესხის	—	216 — 50
1 მანეთი ღირს:		
ლონდონი	—	24 — 75 პენსი
ბამბურლი	—	211 — 25 ცენტი
პარიჟი	—	262 — 25 სანტიმი
ვენა	—	129 — 50 ჰფენიგი
ბავკასიის კერასინი	—	—

ტფილისი, 14 მარტს.

ღღეს, 15 მარტს, უნდა მიიბა-
როს გაუმადლარმა მიწამ დიდება
სიქადული მთელის რუსეთისა,
გვირგვინი მისის ისტორიისა და
ნელ-ნელა სიბნელიდამ გამოძევა-
ნი მისი მამა.

შს უჩვეულო ჩენი გლოვა და
მწუხარება მით უფრო გულ-საკ-
ლაგია და საოკეცო ყველასათ-
ვის, რომ იმას, ვინც მთელი მი-
სი სიცოცხლე იმ ფიქრში გატა-
რა, რომ მისდამი მიწადობილი
დიდი რუსეთის ხალხი ფეხზედ
წამოეყენებია, ღღეს თვითონ იმას
მოუსპეს ქვეყნად სიარულის ღო-
ნე.

როგორც სიცოცხლე ისე მო-
წამებრივ მისი სიკვდილი რჩება
რუსეთის განახლებისა და განძრი-
ვლების წინადათ, და ისტორიაც
ამპარტავენით იტყვის:

— ბი სამაგალითო კაცი და
მეფე ერისათვის თავ-დადებულიო!
შს საგულისხმო სიტყვა გადავა
დგმიდამ-დგმანდ და არ გასწყდე-
ბა, სასოებითა და სიყვარულით
ხსენება დიდი იმპერატორის აღქე-
სანდრე მეორისა.

მიუგო დედამ შვილს და მიაკცია
ზურგი გაშტერებულ ყმაწვილს. ამ-
გვარმა ახსნამ უფრო გაუცეცხლა
ცნობის-მოყვარობა პატარა ბიორგას
და პირდაპირ მამას მიაშურა.

— მამა, მამა-ჩემო! რა არის ის,
რაც ქალებისათვის სასიამოვნო, სა-
სურველი და საჭირო არისო?

— რაო? რაო? შემოუძახა მამამ
და გადუტრიალა თვალები.

— რა და ის, რომ დედამ მითხრა:
„მოდა“ ის არისო, რაც ქალებს მოს-
წონთ, ენატრებათ და ეჭირებთო;
მაგრამ დასახელებით კი მაინც ვერ
დამისახელა. შფიქრობ და ვერ გამო-
მიცვნიო!.. მურაბა ხომ არ არის?

— არა შვილო! მე ისეთი რამეა,
რომელიც მუდამ აქ მაწევბა, აი!..
შთხრა მამამ, ხელიც დაიდვა კისერ-

ხელმწიფის მიცვალების ამბავი.

პეტერბურლი, 6 მარტს. („დროების“
კორესპონდენცია). ამ ორ ღღეში აქ
ძალიან ბევრი დაატუსაღეს. მართმა
ამათვანმა აღიარა თავისი თავი მო-
თავთ

ტელეგრაფი შეგატყობინებდათ,
რომ ასაფეთქი თხრილი აღმოჩინეს
პატარა ბაღის ქუჩაზე. წუხელის გა-
ათავეს მუშაობა, ნახეს ყველა ის მა-
სალები, რომლითაც ქუჩის აფეთქება
უნდოდათ. ისეთის ძალით, ისე მო-
ხერხებულათ შეხავებული ყოფილა
ყველა ეს მასალები, რომ აფეთქების
ღროს 5-6 სართულიან სახლებს სულ
ნაკუწ-ნაკუწათ აქცევედაო. შიეთონ
თხრილის გამკეთებელნი გაჰქრენ. იმათ
დაექირავებით ამ ქუჩაზე, რამდენიმე
თვეა მას აქეთ, ღუქანი და ვითომ
ვაქრობდნენ. მხლა აღმოჩნდა, რომ
ამ ღუქნიდამ გაეთხარათ ხერელი შუა
ქუჩამდი და მასალები ჩაეწყათ შიგა.

ამ ქუჩაზე ასაფეთქი თხრილის გა-
კეთებას ის აზრი ჰქონია, რომ, რად-
გან ხანდისხან მანქმი პირადის შემ-
ღება ხელმწიფე იმპერატორი ყო-
ველთვის ამ ქუჩით შემბრძანდებოდა
ხოლმე თავის მემკვიდრესთან, უნდო-
დათ იმისი აფეთქება. ამბობენ, რომ
1 მარტს ხელმწიფეს საითაც უნდა
გაეარა ყველგან იმისთანა ბოლო
მოელოდა, როგორც მკატირინეს
არხზე მოუფიდაო.

საზოგადოებაში, გაქეთებშიაც ლა-
პარაკობენ, რომ თხრილები ბევრ
ალაგას უნდა იყვეს კიდევ გაყვანი-
ლიო.

ზედ და უკმაყოფილოდ გამობრუნდა
თავის ოთანისაკენ...

— იმე! რა ყოფილა ეს „მოდაო“?
ღღდას მოსწონს და ენატრება, მამას
კი კისერზედ აწევს და ეჯავრებაო!..—
ჰფიქრობს ყმაწვილი. მოდი ერთი ჩემს
მასწავლებელსაც ვჭკითხოო!..—ნიკო-
ლაი ივანი! ნიკოლაი ივანი! შძახის
ყმაწვილი ერთ მსუქან კაცს,—რა
აწევს მამა-ჩემს კისერზედო?..

— პერანგის საყელოო! ღღდის შე-
ფერებითა და სიბრძნით მიუგო მას-
წავლებელმა.

— ჰმ... მამ პერანგის საყელოსა
ჰქვიან „მოდაო“?

— როგორ თუ მოდაო? მაიკვირეა
მასწავლებელმა.

— როგორ და ისე!.. ღღდას ვჭკით-
ხე: რა არის მოდა-თქო, და იმან ასე
მითხრა: „ერთი რამეა“ და მამამ ესეც

ქუმბარების სროლისა და ასაფეთქ
თხრილების გაყვანის ვარდა კიდევ
სხვა გვარი საშუალებანიც უხმარიათ
ამ რუსის რევოლუციონერებს თა-
ვის მიზნის მისაღწევნელათ. შიე-
ბერგლის დამღვეს იმპერატორს მის-
ვლია სასახლეში პატარა ყუთი—ზედ
წარწერით, რომ ამაში არის აბები
სულის-შეგუბების (одышка) წამა-
ლიო. და რადგან მიცვალებულ იმპე-
რატორს ეგ ავთიმყოფობა სჭირდა,
მოინდომა ამ აბების გამოცდა. მა-
დასცა თავის ექიმს ბოტკინს და იმან
გახსნის ღროს შეატყო, რომ რალა-
ცამ იფეთქა; მიაგდო იქვე უყურად-
ღებოთ და როდესაც შემთხვევამ მოი-
ტანა, მოახსენა ყველაფერი იმპერა-
ტორს. ხელმწიფე შემინდა თურმე
და მიანდო ღორის-მელიკოეს იმ
აბების გაჩხრეკა. აღმოჩნდა, რომ
აბები საშინელი ასაფეთქებელი მასა-
ლებით ყოფილიყვენ ავსებულნი ასე
რომ, თუ აფეთქებულიყო გარემო
ყველაფერს მიაძხვრ-მოამძხვრედაო.

კოტე მესსი..

— მაზ. „პეტერბურლის უწყებაში“
დაბეჭდილია ერთის ექემის ღგორია-
შინის წერილი, რომელიც ამტკიცებს,
რომ ხელმწიფეს რომ იმ წამსვე კარგი
მშველელი, გამოცდილი ექიმები
აღმოჩენი-და, იქვე რომ ორივე ფე-
ხები მოეჭრათ, სისხლის ძარღვები
შეეკრათ და სისხლისაგან არ დაკლი-
ლიყო,—იმის მოჩინა შეიძლებო-
დაო.

— მართს პარიჟის გაზეთში იწე-
რებიან, რომ ის ასაფეთქი ყუმბარე-
ბი, რომლითაც რუსეთის იმპერატო-
რი მოჰკლეს, თვითონ პეტერბურლში

დამატა, რომ ის ერთი რამე კისერზედ
მაწევსო.

— ჰო, ახლა კი მიგხვდი: შენ გინ-
და, რომ შეიტყო, რას ნიშნავს მო-
და? ჰმ... მოდა არის უკანონოდ შობი-
ლი განხანი, რომელსაც დიდი და პა-
ტარა, ჰქვიანი, თუ ბრიყვი, მოხუცი
და ახალგაზდა, ყველანი ერთგვარად
ემონებიან. შს არის ღღე-ნაკლული,
ცოლების სათაყვანო, საყვარელი, მაგ-
რამ ქმრებისაგან კი შერისხული და
შეძულებული დედოფალი.—შ. ბა-
ტონი „მოდა“ ცოლებს გულს უხა-
რებს; მაგრამ ქმრებს კი უწყალოდ
აწევბა კისერზედ და უხჩავს.

ასე აუხსნა ბრძენმა მასწავლებელ-
მა და კმაყოფილებით მოშორდა მო-
წაფეს.

მერც ღღდის, ვერც მამის და ვერც
მასწავლებლის ვერა გაიგო-რა ყმაწ-

„დროების“ ფელტონი, 15 მარტს.

ცხელ-ცხელი ამბავი.

მოდა

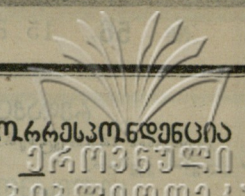
სარკის წინ ერთი ღამეში ქალი
კოპწიობდა და ღიმილით თავისთვის
რადაცას ბუტბუტებდა. შეცრათ სია-
მოვნებით წამოიძახა:

— „ჰე, ესეც მოდაო!“

პატარა ცნობა-მოყვარე ბიორგიმ
ამ სიტყვას ყური მოჰკრა და მივარდა
ღღდას.

— ღღდა! მოდა რა არისო?

— მოდა? შს ისეთი რამეა, რომლი-
საც ვაგებბა და გრძნობა ადვილია,
მაგრამ ახსნა კი გასაჭირია! იცი რა
გითხრა? მოდა ჰქვიან იმას, რაც ქა-
ლისათვის სასიამოვნო, სასურველი
და აუცილებელად საჭიროაო.



არის გაკეთებული და არა ლონდონ-ნიდამ მოტანილი, როგორც ზოგიერთებში ამტკიცებენო. ამ უმბარებს ასაფეთქ მასალებით ქალები აკეთებენო. რისაკოვის სახელი რუსეთის რევოლიუციონერების სიაში არ არისო.

პეტერბურლის განთავსებაში იწვევნიან, რომ რისაკოვის ჩამოსახლება უკვე ააგეს ეშაფორტი სმოლენსკის მინდორზედაო. ამბობენ, რისაკოვმა ზოგიერთი ისეთი ჩვენება მისცა გამოძიებლებს, რომ ამის გამო განსამართლების ვადა კიდევ უნდა გადიდვასო.

ახალი ამბავი.

სოტ-სოტათი მოგვდის ჩვენი მხრის პროვინციებიდან ამბავი იმის თაობაზედ-თუ ხელმწიფის მოკვლას რა შთაბეჭდილება მოუხდენია ჩვენს ხალხზე. შევლა მხრიდან თითქმის ერთსა-და-იმავს გვწერენ: რომ ხალხზე ამ გარემოებამ ძლიერ მძიმე შთაბეჭდილება მოახდინაო, ყველანი ფრიად შეწყუბუნდნენ არიანო, არ იციან — რა იფიქრონ და სხვ.

შენებებში ეს ამბავი 2 მარტს შეუტყვიათ და მხრის უფროსებს იმ წამსვე მოუგროვებიათ ხალხი, წაუკითხვეთ მანიფესტი და ახალ იმპერატორის ერთ-გულლობაზე დაუფიქრიათ. შემდეგ მხრის უფროსები და იმათი თანაშემწეები წასულან სოფლებში და, უმაღლესის ბრძანებისამებრ, გლეხებიც დაუფიქრიათ თითოეულ საზოგადოებაში.

წესიერება, რასაკვირველია, არსად არ ყოფილა დარღვეული.

ჩვენს განთავსებაში იყო ამასწინათ დაბეჭდილი სურამიდან მიღებული კორკისაზონდენცია, რომლის ავტორი სჩიოდა, რომ ერთი კაცი არ ამოგვიჩინდა, რომელმანც ამ დიდს სოფელში სკოლის გახსნა ითავოს და ამ მხრით ხალხს ხელი მოუმართოსო.

ამ საგნის შესახებ ჩვენ გვაცნობებენ, რომ შარშან ზაფხულს სურამში ყოფილა მთ. გუბ. სახალხო სკოლები.

ვილმა. სურვილი ყელში ეჭიდებოდა; მაგრამ რა უნდა ექნა? მერ გაიგო, ვერ გაიგო, თუ რა იყო ის უცნაური სიტყვა: „მოლა“. ბოლოს სულაც სასოება წაეკეთებოდა, რომ ბიძა მისი არ წასწრებოდა; იმან რომ შეწუხებული ყმაწვილი ნახა, მიზეზი ჰკითხა და როცა შეიტყო, გულითაც გადინხარხარა!

— შენ გეცინება, ძია, და მე კი გული მიწუხდება: ყველამ იცით რა არის „მოლა“ და მე კი არაფერს მეუბნებით!

— არ იცი რა არის მოლა? — „მაიმუნობაა“!

— როგორ თუ მაიმუნობა? მკითხება ბიორგი და ამ სიტყვაზედ ღიმილიც მოსდის.

— ღიან, მაიმუნობა! აღარ განსოვს, ჩვენ რომ მაიმუნები გვიჩვენეს ამას წინათ?

ბის დარეკტორის თანაშემწე ბ. ხითაროვი, მოუგროვებია ხალხი და წინადადება მიუცია იმათთვის, რომ განჩინება შეადგინეთო, რომ სკოლა გინდათ, ფული გამოიღეთ და დანარჩენ შემწეობას მთავრობა არ მოგაკლებთო.

ხალხს ბევრი უღაპარაინია ამ საგანზე, ბევრი უყაყანიათ, მაგრამ იმდენი გულ-მოდგინება და გონიერება ვერ აღმოუჩინიათ, რომ ერთი რამე გარდაეწყვიტათ. ამის გამო განჩინებაც ვერ შეადგინეს და სკოლა დღემდინაც გაუხსნელი რჩებაო. სხვა-და-სხვა ტომის ხალხი (ქართველები, სამსხები და ურიები) სცხოვრობენ სურამში. და ამათი ერთმანეთში დაუთანხმელობა აბრკოლებს სკოლის საქმესაო.

* *

ზან. „კავკაზში“ დაბეჭდილია საინტერესო შენიშვნა ძავეკასიის დროგამოშვებით გამოცემებისა და საზოგადოათ მწიგნობრობისა შესახებ. მოგვყავს ზოგიერთი ადგილები ამ შენიშვნაში:

1880 წელს მთელს ძავეკასიაში გამოდიოდა სულ 30 დრო-გამოშვებითი (პერიოდული) გამოცემა (ჭურნალ-გაზეთი); ამათში რუსულს ენაზე-21, სომხურზე-5, ქართულზე-3 და თათრულზე-1. ამ ოც-და-ათ გამოცემაში 6 ხაზინის ხარჯით გამოდიოდა და დანარჩენი 24 კერძოთ; 21 გამოცემა იყო საზოგადო-სალიტერატურო, 9 სპეციალური, 7 მუდამ დღიური გზმოცემა, 9 კვირის და 14 თვიური ანუ უვადოთ.

მარტო მთელისში 23 სხვა-და-სხვა დრო-გამოშვებითი გამოცემა იბეჭდება, ასე რომ ამ მხრით ჩვენს დედა ქალაქს, პეტერბურლის, მოსკოვის და მარშავის შემდეგ, რუსეთის ქალაქებში მეოთხე ალავი უჭირავს.

რაიცა შეეხება წიგნების ბეჭდვას, ჩვენი ქალაქი ამ მხრითაც არ ჩამორჩება რუსეთის სხვა ქალაქებსა.

1874 წელს მთელისში მხოლოდ 6 სხვა-და-სხვა წიგნი და ბროშურები დაიბეჭდა. შარშანდელის (1880)

— როგორ არა! მე რომ ბულკი ვაკაშე?

— ჰო! ჰო! ხომ გახსოვს, როგორ იგრიხებოდენ და იმანჭებოდენ მაშინ ისინი? ჩვენ რომ ჯოხს ავიღებდით, ისინიც იღებდენ; გადავადებდით — ისინიც გადავადებდენ; ჩვენ ავიღებდით კარანდაშსა და დაეიწყებდით ქალღვრად წერას, ისინიც მაშინვე აიღებდენ კარანდაშს, დაიღებდენ ქალღვრად და ვითომ სწერდენ. მართს სიტყვით, რასაც კი ჩვენ ვიხამდით, ისინიც მაშინვე მიგვბაძამდენ ხოლმე. აი, ამ მიბაძვას და ამ წამხელურობას ჰქვია „მაიმუნობა“.

— მე ხომ მაგას არ გპკითხავ, ძია? „მაიმუნობა“ კი არა, მე მინდა შევიტყო: რას ნიშნავს და რა არის „მოლა“.

— ჰო და ეგ სულ ერთია, შევილო. „მაიმუნობა და მოლა“ ერთი და

წლის განმავლობაში კი დაიბეჭდა 300 წიგნი და ბროშურა, მაშასადამე ექვს წელიწადში ერთი-ხუთად გამრაველდა. ამათში დაიბეჭდა:

- მართ. ენაზე. — 134 წიგ. ბროშურა.
- რუსულ — — 65 — — —
- სომხურ — — 96 — — —
- მთათრულ — — 5 — — —

მთავრობისა და სხვა-და-სხვა სამეცნიერო სასოვადოებათა გამოცემანი ამ ანგარიშში არ არის მოყვანილი.

შარშან მთელისში მუშაობდა 14 სტამბა, 27 ლიტოგრაფია და 2 ტიპო-ლიტოგრაფია.

წიგნის მალაზიები იყო — 11, წიგნის საწყობი — 2, საზოგადო ბიბლიოთეკები — 4, სურათების მალაზია — 9.

* *

ჩვენ გვაცნობებენ, რომ ბ-ნი საბინინი წასულა ამ დღებში დავით ბარჯვის მონასტერში და წაუღია თან ამ ეკლესიისათვის რამდენიმე სამკაული, რომელიც პეტერბურლში და მოსკოვში შეწირულ ფულებით უყიდნია პეტერბურლში და აქ ჩამოუტანია, ამ ნივთებში, როგორც გვითხრეს, სხვაია შორის უფრო შესანიშნავი არისო: ამერიკის ნიგვისის იკონოსტასი მოკრული და მინანქრით გაკეთებული ხატებითა, საფარი წმ. დავით გარეჯელის საფლავისათვის, შესამოსელი, სხვა-და-სხვა ქურჭელი, საღებავი ეკლესიების შესაღებავად, ხეები დ. მ. ნამესტნიკის ბალიდამ ეკლესიების ეზოში დასარგავად და სხვ. და სხვ.

* *

რაქიდან გვწერენ, რომ ამ ჩვენს მხარეში, რომელიც აღრე მთელს საქართველოში თავის მშვიდობიან მცხოვრებლებითა და მყუდროებით განთქმული იყო, ამ უკანასკნელ დროს თან-და-თან გამრაველდა ქურდობა, კაცის-კვლა და ავაზაკობა. ამ ახალ წლის შემდეგ თითქმის კვირა არ გასულა, რომ ერთი კაცი მაინც არ მოეკლათ და ან არ დაეჩხვრათ სადმეო.

„ღროშის“ კორპუსონდენცია ქართული მართლმადიდებელი ეკლესიის მართლმადიდებელთა მკითხველს ეხსოვება, რა დავი-დარაბითა და მითქმა-მოთქმით დაარსდა ჩვენს ქალაქში ესრედ წოდებული „ქუთაისის სასურთიერთო ნდობის (კრედიტის) საზოგადოება“.

იმ თავითვე ჩიოდნენ, რომ მთელი „საზოგიდოება“ ვაჭრებმა ჩაივდეს ხელში და როგორც უნდათ, ისე ატრიალებენ სიკმეებსო, რომ „საზოგადოების რჩევა“ წევრთა მიღების დროს მძახლობის სიმპატიით ხელმძღვანელობსო და სხვ. და სხვ.

სამწუხაროდ უნდა აღვიაროთ, რომ დღეს ყველა ეს საჩივარი თითქმის გამართლებულია. ამით იხსნება ის განუსაზღვრელი გულ-გრილობა მოქალაქეთა ზემოხსენებულის პრედიტის საზოგადოებისადმი, რომელიც ჩვენს ქალაქში სუფევს: იმ მცირედი წრის გარდა, რომელიც დაპატრონებია ამ ბანკის სეგ-ბედს, კაცმა არ იცის, ანუ არ უნდა იცოდეს — არსებობს ქუთაისში „სასურთიერთო ნდობა საზოგადოება“ თუ არა?

ამიტომაც, გასაკვირველი არ არის, რომ მორიგი კრება ამ „საზოგადოების“ წევრთა, რომელიც 8 მარტს უნდა მომხდარიყო, ვერ შესდგა წევრთა ჯეროვანის რიცხვის დაუსწრებლობის გამო და დარცხენილი ზამგეობა იძულებული იყო 22 მარტისათვის დაენიშნა ხელახალი კრება...

ნუ დავივიწყებთ, რომ ეს კრება პირველია მას აქეთ რაც ეს „საზოგადოება“ დაარსდა, და რომ მომხდარიყო ბევრი საყურადღებო საქმეები იყო განსახილველი და მათ შორის უპირატესად „ღონის-ძიება საზოგადოების ოპერაციების გასაგრძელებლად“. მაგრამ ზემოხსენებულ გულ-გრილობამ, როგორც მოგახსენეთ, შეუძლებელი ჰყო ამ კრების მოხდენა. „რასაც დასთეს იმას მომკო“ ეთქმის პრედიტის პატივცემულ (თუ პატივცემულ) საზოგადოებას საზოგადოდ და მისს რჩევას და ზამგეობას საკუთრივ...

თავის ერთი მოქმედებით ამ ზამ-

ფებების პატრონი ვარო! საქმე მხოლოდ იმაშია რომ, ჩემი ქმარი ჰხედავს ჩემ ფებებს და სხვებს კი არ შეუძლიათ დაინახონ... მოდი, ისე მოვახერხო, რომ სხვებმაც უყურონო! მიდის მვას ჩამამავლობა ქმართან და მაცთურათ ეუბნება:

— შენ კი გენაცვალოს ჩემი თავი, ერთ რამესა გპკითხავ; ჰქვიათ კაცი ხარ და მეტყვი: ამ კულიან კაბებს რომ ვიკერავთ ქალები, რაო? რაგინდაო? მართი, რომ კაბა ფუჭდება, მნო იმას არაფერი აქვს და ფარშავანგის ბოლოსავით რომ ძირს მივართევთ, მტვერს ვიყენებთ; ჩვენს უკან ჩვენ ქმრებს ვეღარ გაუვლიათ; საკაბეთ მეტი გვინდება, ფასი მეტი და ხეირი კი არაფერი! არ ემჯობინება, რომ მოკლე კაბა შევიკერო?

— ჰან, დედა-კაცო! შენ კი გე-



გვობამ დაგვანახა, რომ იგი ცილა-ობას უწევს საზოგადოების წევრობა „საზოგადოების“ საქმეთაში გულ-გრილობაში: რვა მარტს, კრებისათვის დანიშნულ დროს მხოლოდ რამდენიმე წამის წინედ დაურეგდა წევრებს „საზოგადოების“ ანგარიში გასრულებულია. ძიდევ კარგი რომ კრება ვერ შესდგა, თორემ ვის რა უნდა ეთქვა ამ ანგარიშზედ, ვინ მოასწრებდა იმის ჯეროვანად განხილვას? რასაკვირველია, ვერაფერ და ბურთი და მოყვანილი ბამბეობას შერჩებოდა...

არ ეკადრება ამისთანა გულ-გრილობა (გთხოვთ ბოროტ-განზრახვად არ ჩამოართვათ) ბამბეობას... მოგუ-ცადოთ 22 მარტს და მაშინ დავი-ნახავთ „ვეთარი არს“ მოქმედება ამა „წილის საზოგადოებისა“. იმედია ორიოდ წევრი მაინც აღმოჩნდებიან, რომელიც სათანადო სიწრფელით მოე-კიდებიან მათდამი განსახილველად წარმოდგენილ ანგარიშს... ჩვენც ჩვენს ანგარიშს ამ საზოგადოების მო-ქმედებისას და კრებაზედ ბასისას მა-შინ წარმოუდგენთ მკითხველ საზო-გადოებას...

გ.

ს. კულაში, 10 თებერვალს. რომ იტყვიან: „წინანი უკანო და უკანანი წინაო“ სწორეთ ჩვენს ძულაშზედ მართლდება: ვგონებ, ერთი სოფელი არ უნდა იყოს იმერეთში, სადაც ამ-დენი თავად-აზნაურები ერთად სცხოვ-რობდეს, რამდენიც აქ. თქვენ იფიქ-რებთ: მაშ წელს იმითომ წადგა წინ ძულაშმა ერთი ნაბიჯი და გახსნეს სახელმწიფო ნორმალური სკოლაო! სრულდებოდა არა: ამ ფრიად კეთი-ლი საქმის თაოსნობა ეკუთვნის ერთს პატივსაცემს განათლებულს აქაურს მამულის-შვილს და დაბოლოება კი აქაურს გლეხებს და არა თავად-აზ-ნაურებს. ამ უკანასკნელებში კაცი ვერასფერს თანაგრძობას, ვერც მა-ტერიალურის მხრით, ვერც საქმით ვერა ჰხედავს და ზოგიერთნი პირები კი (ყველაზედ არ ვამბობ) მის მაგიერ რომ აუხსნან ხალხს სკოლის მნიშვნე-

ლობა, აგონებენ თურმე, რომ თუ თქვენ დააგვიანებთ სკოლის სახლების აშენება, მაშინ მთავრობა სხვაგან გადითანს ამ სკოლას და თქვენ ალა-რასფერი გადაგხდებოთ. მსწუხებარ, რომ ჩვენს თავადებში მოიპოვება ისე-თი პირები, რომელნიც ან ისე არიან სულით დაცემულნი, რომ ესმისთ სკოლის მნიშვნელობა და ხალხს კი უბრალო რამე თავის პიროვნულის ინტერესისათვის აგონებენ, რომ სკო-ლა მოიშლება და გადასახადი მო-გაკლდებათ; ან და ისიც არ აციან — თუ რა მნიშვნელობა აქვს მაინც იმისთანა განჩინებას, რომელზედაც ნახევარზედ მეტი მცხოვრები ხელს აწერს: თუ ჩვენში გაიხსნება ნორ-მალური სკოლა, მისთვის სახლის აშენება ჩვენი ვალი არისო, და ეს განჩინება დამტკიცებული არის დიდის მთავარის ნამდებნიკისაგან.

სკოლა გახსნეს წელს ნაქირავებ სახლში, რომელსაც ვადა თან-და-თან უახლოვდება და მერმისთვის შესაძ-ლოა არც არაფერ აქირაოს ეს სახ-ლები საზოგადოებას (თუ ივარგა გაი-სისათვის). მაშ ამოდენი ხანი რათ არ მიუტიათ ვინმე მეიჯარადრესათვის ამ სკოლის აშენება? იქნება ამ პირებს ეს საქმე ბავშვების თამაშობა ჰგო-ნათ; მაგრამ ეს წმინდა და გვერდ-შიუვლელი საქმე არის და არა სა-თამაშო.

თუ ამ სკოლის შენობა გაიცა მა-ლე გასაშენებლად, ეს უნდა დაუმაღ-ლოდ იმ ორს გლეხების წარმომად-გენელს პირებს, რომელნიც ასე გულ-მხურვალედ ეკიდებიან საქმეს და სა-ზოგადოდ ყველა გლეხებს და აი რა-თა. ეს ორი თვე მეტია, რაც ისინი სცილობენ დანიშნონ ვაჭრობა და გასცენ იჯარით სკოლის აშენება; მაგ-რამ რა გგონიათ, ვინ უშლის ამათ? თავადები. ბლენებს ხომ აღარა გაუ-ვიდათ-რა ბატონებთან, გამოუცხადეს, რომ ამ დღისათვის ჩვენ სწორედ ვაჭრობას ვინშნავთ და თუ გნებავთ მოზრძანდებით, თორემ ჩვენ მივიღებთ საკუთრად ჩვენს თავზედ სახლის აშე-ნებას და მაშინ მარტო ჩვენი შვი-ლები გაიხდებიან სკოლაში. ამან

უზღველები... მართალია, პატარა ფე-ხების პატრონი არა ვართ, მაგრამ არც ისე დიდი ფეხები გვაქვს, რომ გვერცხვინებოდეს მათი გამოჩენა! ვგებ იმათ ჰგონიათ, რომ ჩვენ ფეხე-ბის მაგიერ ჯიკრები გვქონდეს? მაშ თუ ასეა, დეე, იმათ ნახონ ჩვენი ფე-ხებიცაო. და იკერვენ ისინიც მოკლე კაბებს.

ამ გვარად როგორც პატარა-ფეხა, ისე დიდ-ფეხა ქალებიც იმოკლებენ კაბებს და ეს ჩვეულება თითქმის სა-ზოგადო კანონად ხდება ქალებისა-თვის, ერქმევა მოდა და არის ერთს მოწონებაში, სანა ერთი ვინმე კი-დევ სხვა რამეს არ გამოიგონებს, მა-გალითად უცნაურ გძელ კუდიან კა-ბას.

ამ ნაირად მოდების გაყოლამ ქა-ლებს სწორეთ რომ ზომა დააკარ-

ცოტა დააფიქრა ჩვენი თავ-მინებებუ-ლი თავადები და იკადრეს წაბრძანე-ბა ვაჭრობის საყურებლად; მაგრამ მიბრძანდნენ იქ საქმისათვის კი არა, ისე ტყუილად სიბრის საყურებლად, ამიტომ რომ იმათ ამორჩეული კაცი არ წარუდგენიათ, რომელსაც უფლე-ბა ჰქონოდა ვაჭრობით გაცემისა; ამისათვის შეშინებული გლეხები, რომ იმათ არ დაწყდეს სულ სკოლის აშე-ნება, გადადებენ ვაჭრობას მეორე კვირისათვის. მაშინაც ამ ნაირადვე თავდებოდა იქვე იმდროისათვის.

მხლა მეოთხედ არის დანიშნული ვაჭრობა და გლეხებმა არ იციან — რა ქნან! ბასცენ, იქნება თავადები აღარ შეუდგნენ წილის ფულში და ამათი შეილები კი დარჩეს სკოლაში, და არ გასცენ, დრო მიდის და შიშობენ ვერ მოასწრონ ნაქირავების სკოლის ვადის გასვლამდინ ახლის აშენება!

მე ვფიქრობ, უმჯობესი იქნება გლეხებმა ვაჭრობით გასცენ ამ სკო-ლის აშენება ვინმე მოიჯარადრეზედ და მაშინ, განჩინების ძალით, ყველა ვალდებული იქნება წილის ფული გადახადოს, მხოლოდ ეს არის, რომ მაშინ ყველას თანასწორად გადახდე-ბა წილის ფული გლეხს და თავადს და ამ ნაირად განთავისუფლდებიან თავადები თითო თუმცის შემოტანი-საგან, რომელიც ამათ წინეთ აღუ-თქვეს. ამ დალოცვილებს ნეტავი სოფ-შარცხა-ნაყანეისათვის მაინც წაება-ძათ, მაგრამ იქ გლეხებია და აქ თავ-დადები, მაშ რათ იკადრებენ იმათ წა-ბადვას?

გინმე კულაშელი.

წერილი რედაქტორთან.

ბ. რედაქტორო! თქვენ პატივცემულ გაზეთში №-39 ახალციხიდან კორრესპონდენტი ვინმე მესხი აცხა-დებს ჩვენზედ ამ ნაირ საჩივარს: ჩვენ მრავალნი რუსის მასწავლებლებს და დირექტორებს უჩივითო, რომ პირ-ველ სასწავლებლებში მოწაფებს მა-შინვე რუსულს ენას აწყობინებენო და სამშობლო ენას ქართულს არ ასწავლიანო; ქართველ მასწავლებ-

გინათ: ხან გძელს იცმენ და ხან მოკლეს. ბანა მარტო კაბებსა? თმებ-საც ისე ვაჭრობიან: ხან იგძელდებენ და ხან იმოკლებენ!

მხოლოდ ერთი რამის დამოკლება ევჯავრებათ..... აბა თუ მინდებო-რისა? მისი...

— რათა, ბიძა ჩემო განა ენას არ მოუხერხდება „მოდა“?

— როგორ არა, მაგრამ მისი მოდა სხვა ნაირია: ხან ერთ რჯულზედ ალაპარაკებენ და ხან მეორეზედ. ახლა კი პრიზტი-პრუშტობის, მო-დაა.

— მარტო ქალები მისდევენ მო-დას, თუ კაცებიც ეწყობიან?

— რასაკვირველია, კაცებიც! მაგრამ იმდენათ კი არა, რამდენათაც ქალები.

ლებსაც უჩივითო, რომ გულ-გრი-ლათ ვაჭრობიან თავს... საქმისათვის კი არა, ისე ტყუილად სიბრის საყურებლად, ამიტომ რომ იმათ ამორჩეული კაცი არ წარუდგენიათ, რომელსაც უფლე-ბა ჰქონოდა ვაჭრობით გაცემისა; ამისათვის შეშინებული გლეხები, რომ იმათ არ დაწყდეს სულ სკოლის აშე-ნება, გადადებენ ვაჭრობას მეორე კვირისათვის. მაშინაც ამ ნაირადვე თავდებოდა იქვე იმდროისათვის.

ამაზედ პასუხად უნდა მოგახსენოთ რომ ეს ნაანობი მინმე მესხისა სულ სიკრუეა და ცილის-წამებაა. პირველათ, რომ ჯავახეთში რუსის მასწავლებელი არც ერთ სკოლაში არ არის და სხვა მასწავლებლებში, თუ არიან ერთი-ორნი პირნი, ყველა იმათ ქართული ენა საკმაოდ იციან, უმისოთ ქარ-თულ სოფელში რუსს არ დანიშნავენ; მეორეთ ყველგან სოფლებში ქარ-თველ მასწავლებლებს ნიშნამენ; მე-სამედ, რომ ყველა სასოფლო სკო-ლებში თანასწორ რუსულ ენისა სასწავლებელთ ხელთ-მძღვანელო-ბის წიგნები მოწაფებისათვის ქართულ ენაზედ არის გამოგზავნილი, მგონი ყველა მასწავლებელს, ვისაც პადაგო-გია შეუწაფლია და იცის ქართული ენა, შეუძლიან ასწავლოს ყოველი საგანი ცნობიერად და გაგებით ქარ-თულათ ყმაწვილების შეძლებისა მებრ.

დარწმუნებული ვარ, რომ ყველა მასწავლებელი პირველათ სამშობლო ენაზედ ასწავლის მოწაფეებს, რადგა-ნაც სოფლის გლეხის ყმაწვილს თა-ვის ენაც არ ესმის და სხვა ენაზედ რას გააგებინებს საფუძელიანთ, ან რას დაასწავლის. სკოლის ყმაწვილე-ლები, რომლებიც კი ასრულდებენ სასოფლო სკოლის დადებულ პროგ-რამით კურსსა, უნდებიან არამც თუ ოთხ წელიწადსა, არამედ ექვსსაცა და კურსისი შესრულების შემდეგ იციან წერა-კითხვა რიგთანათ, აქეთ გაგება წაკითხულისა და წერითაც გამოთქმა, როგორც დედა-ენაზედ, ვერეთვე რუსულათაც. ნუ თუ მინმე მესხი ფიქრობდეს, რომ სასოფლო სკოლებიდან ყმაწვილები ჩინოვნი-კებად ანუ კორრესპონდენტებად და ლექსების მთხვევლათ უნდა გამოვიდ-ნენო! ან ამასა, რომ ყმაწვილებმა

— არ შეიძლება, რომ მოდა გა-დაეარდეს?

მერე რაღა ექნათ მაშინ? ბანა „უმოდოთ“ შეგვიძლიან ან ქამა, ან სმა, ან ჩაცმა, ან დახურვა, ან ძილი, სიციცხლე და ან სიკვილი?

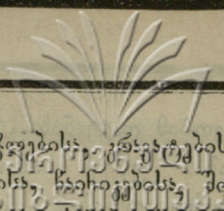
— მაჰ, ვაჰ, ვაჰ! მაშ ქება და გმო-ბაც მოდამ იცის?

— რასაკვირველია. მაშ თუ მოდა არ იყოს, ამდენი ქვეიანები გვეყო-ლებოდენ?!

— ბანა ქუყაც მოდით არის?

— ძი, ბიძივ!... მოდის-და-გვარად ხან გძელი ქუყა უფრო სჭრის და ხან მოკლე. ახლა კი რიგი მოკლე-ზედ არის მიმდგარი.

ჰაჰაი.



სულ ქართული უნდა ისწავლონო და არა რუსულიო, რადგანაც ცოტა ხანს სწავლობენო; ამ ნაირი მოთხოვნები არც ჩვენი ბრალია და არც ღირებულებებისა, თუმცა სასოფლო სკოლების წესდებულებით კურსის ვადა ცოტაა, ყმაწვილები პირველს წელს ქართულათ სწავლობენ და დანარჩენს დროს ქართულათა და რუსულათა, და რომ რუსული სრულებით მოესპოთ—ეს შეუძლებელია (!).

ჯავახეთში 12-ის წლის წინეთ ქართულ სოფლებში 100 კაცში ერთ კაცსა ვერ იპოვიდით, რომ წერა-კითხვა სკოლადა ქართველსა; მაგრამ ენლა-კი 20-ის წლის ქვემოთ ორივე სქესისამ ყველა მოსახლე ქართველებში, საცა სკოლა არსებობს, იციან წერა-კითხვა, საწვებრო ლოცვები და აქეთ გონიერული მსჯელობა (?). მაშასადამე მასწავლებლებს არ დაუშურებიათ თავიანთი შრომა და უსწავლებიათ.

იგივე მესხი ამბობს, რომ ვითომც მასწავლებლებს საზოგადოება ემღერება და უჩივის. ამ ნაირი სიცრუე რითი დაგიჯეროთ, რომ პირველდაწყებით სკოლებში აღრე ყმაწვილები მცირედ დაიარებოდნენ და ახლა ზოგ სკოლაში 40 მოსწავლეა და ზოგში უფრო მეტი ასე, რომ საწყალ მასწავლებლებს უჭირთ იმათი სწავლა სიმრავლის გამოისოთ. **თუ** სწავლება არ გასტკობოდათ და ნაყოფი არ ენახათ, რათ იმატებდა მათი რიცხვი. ამაზედ მეტი კეთილი ნაყოფი რაღა გინდათ სკოლებისა: ამ თორმეტი წლის განმავლობაში, ჯავახელები თვალთ ხედავენ და მოხარული არიან, რომ იმათი შვილები კურსის შესრულების შემდეგ მწერლებათ საზოგადოებაში, და სხვა-და-სხვა სამსახურში და ვაჭრობაში შედიან და ზოგნიც კი მომზადებულნი პირნი უმაღლეს სასწავლებელში სახელმწიფოთ მიღებულნი არიან.

ნამეტურათ სვინილის გარეთ ცილის მწამებს მე; რომ ვითომც ზაფხულობით ხილს ჰყიდისო. მე მგონია, ეს ბ. კორჩინსონდენ ტმა სიზმარში ნახა.

შესახებ შრომის მოყვარეობისა და ერთგულებისა და არა გულ-გრილობაზედ ჩემის თანამდებობისა ვამტკიცებ, რომ მე დამიმსახურებია პირველათ სიყვარული ხალხისა, მიმიღია ფულათ საჩუქარი მთავრობისაგან და მადლობა თ. გენერალ-ლეიტ ტრუბეცკოისაგან და სმირნოვისაგან და მესამედ წარდგენა ოქროს მედალზედ ჯილდოთა.

შესახებ ჩემი სკოლისა მოგახსენებთ, რომ ამ სკოლაში დაიარებიან მოწაფეთ ქართველები, თათრები, სომხები და ბერძენები. მოველა ამათაგანსა შესწავლული აქეთ თავიანთი სამშობლო ენა და მოსულან რუსული ენის სასწავლებლათ (?) და რომ ჩემმა ქართველებმა და ვერეთვე

თათრებმა იციან ქართული ენა და კიდევ სწავლობენ ქართულათ, ამზედ ლაპარაკი აღარ უნდა...

მასწავლებელი სერთვისის სასოფლო სკოლისა ტ. ხმადაძე.

7 მარტსა დაბა. სერთვისი.

განცხადება

გაბილიოგრაფიული განცხადება.

დედა-მედა ანუ ანბანი და პირველი საკითხავი წიგნი, სახალხო სკოლებში სახმარებელი, მესამე გადსწორებული გამოცემა. ამ გამოცემაში ჩამატებულია ოცზედ მეტი ახალი სახალხო მოთხრობა და ლექსი; ახალი ანბანები და გამოცანები, შესწორებული შინაარსი და ენა სტატიებისა და რეკლამები ახალი სურათი არის ჩართული. ასევედგას გამოცემების ბრიტანოვის მადანიაში კუკიის ხიდის უფრო. ფასი ექვსი შაური. მაგრამ წიგნი სუთმურათ დაეთმობათ სახალხო სკოლებს და სხვა სასწავლებლებს, როცა იუდიანს ნადეს ფულზედ ოც-და-ათს ეგზემპლარსა და კერძო პირებს, როცა წაიღებენ ასს ეგზემპლარსა.

გუნების პარი ანუ საკითხავი წიგნი უმცროსს კლასებში სახმარებელი, მესამე გამოცემა შეკუმული ახალი სტატიებით და შემკული სურათებითა და საქართველას კარტიით; ფასი თხუთმეტი შაური. ისევედგას მართანოვთან და სხვა წიგნების მადანიაშია. ეგზემპლარს დაეთმობათ თოთხმეტ შაურათა, ვინც თხუთმეტს ეგზემპლარს ერთათ ნადეს ფულზედ იუდიანს, ცამეტ შაურათ, ვინც ერთად წაიღებს ოც-და-ათს ეგზემპლარსა და სამ აბაზათ ასი ეგზემპლარს ერთათ მუდგველას.

ვისაც სურს ან პირველი ან მეორე წიგნი უდაში ჩასმული მიიღოს, წიგნის ფასს უნდა სამი შაური დაუმატოს.

როგორც **დედა-მედა**, ისე **გუნების პარი** მოწონებელინი არიან (**рекомендованы**) და სახელმძღვანელოდ დადებულინი პეტერბურლის მსწავლულთა კამიტეტისაგან, განათლების მინისტრის დამტკიცებით. (10—2)

საქმავილო წიგნი

„წყარო“

ანთ. ჯუღელის რედაქციით გამოცემული, გამოვიდა და დარიგდა გასასყილათ ჩარკვიანის, ბრიტანოვის და მართანოვის წიგნის მალაზიებში.

მალაქ გარეთ იყიდება: ბორში მარ. პერესელიძესთან, მუთაისში ბერარდის წიგნის მალაზიაში და სხვა პატარა ქალაქებში ყველა იმ პირთან, ვინც კი ქართული წიგნებით ვაჭრობს.

შანი ხუთი შაური. **მც** ეგზემპლიარზე მეტს ვინც დაიბარებს, იმას აბაზათ დაეთმობა ეგზემპლიარი.

მეორე № „წყაროსი“ გამოვა სააღდგომოთ. (3—1)

თფილ. ქალაქის გამგეობისაგან

თფილისის ძალაქის გამგეობა

ამით აცხადებს, რომ ამა წლის მარტის 26, შუადღეზე, იმის თანა-დასწრებით დანიშნულია ვაჭრობა (ტარჯი) მიწის მუშაობის იჯარით გაცემად ასდრეკსკის, მალაგნებისა და ალექსანდროვსკის ქუჩებს შუა, კუკიაში, სამას (300) მანეთად გუბიგური საყენის მიწის ამოღება. დაწვრილებით პირობების შეტყობა შეიძლება გამგეობაში (უბრადაში) მუდამ დღე დიდის 11 საათიდან ნაშუადღევს 1 საათამდინ. (3—1)

ღვინის სახდელი მაშინები

ინტინკრ - მენანიკის **ზარტ** პ. **მონ-სპარის სისტემისა**, რომელიც უკვე ათი წელიწადია, რაც ჩინებულად მუშაობს ექვს ჩვენის მხრის ზეოდებზე, **მზადდება** თფილისში, მარანცოვის წყლის-პირა ქუჩაზე, № 16 მენანიკურ სახელოსნოში.

დაწვრილებული ცნობის შეტყობა ფასებზე და სხვა შეიძლება იქვე **პარლ ნიმიანთან**. (11—2)

ღიდ-ძალ სამონლის დასყიდვა

ფაბრიკის ფასებით, ინგლისის მადანიაში, არწრუნის ვალერიიაში.

იქვე ისყიდება: წყლის-საწურავი მაშინები, ლოგვი, სახამეცელი, კაკაო, შოკოლადი, სტაქნები და სახის დასამშენებელად რძის, ნუშის და გლიცერინის საპონი; ახალ სისტემის თოფები. (10—2)

ხველის კამფეთები 40 კაპეიკიდან გირვანქა; ქინაქინის ღვინო ციბისათვის—10 მან. 50 კაპ. ბოთლი, სარსული შარბათი და ციტრატ-მაგნეზია თითო ბოთლი—70 კაპ., საუკეთესო კონიაკი—2 მან. და ძველი პორტ-ვინი და ხერესი 1 მან. 40 კაპ. შმილა სანთლები და მშრალი საპონი

ინგლისის მალაზიაში.

(20—2)

პარიკამხმარს არსენს მუთაისში

ქოსმეტიკის

მ ა ღ ა ზ ი ა შ ი

ეს-ეს არის მოუვიდა პარიშიდამ მრავალი გამამშენებელი ნივთიულობა: სსკათა შორის სსკა და სსკა ნაირი ახლად მოგონილი თმის საღებავნი: „ოდეტიტორ“, „ოდალენს“ და „ოდანგლე“. მშენებელი წამლები პირზედ დაყრდისა; სსკათა შორის ერთი სასეულად „უებარი“, ძალიან სელ-მისცამ ფასად.

ვიმედავებ, პეტრეცკული საზოგადოება ჩვენი მადანია მადლიერი იქნეს. (10—2)

ლონდონის მალაზია კომერციული ბანკის ქვეშ დაარსებულია ნამდვილი ჩაის გასასყიდლათ პირველი მოკრეფილისა და საუკეთესო ინგლისური საქონლისა: მაგალითებ: თოფებისა, რეკლავებისა,

კლიტეებისა, ჭურჭლებისა, ტანსაცმლისა, დანებისა, კოვსებისა, ნაწილებისა, შოკოლადისა, კაკაოსი, ღვინისა, საპონისა, შოკოლისა, ცხვირ-სასოფისა, ქაღალდისა, კანანდაშებისა, კადმებისა, უნაგრებისა, სურისისა (გემრიელი კლეშეგინი ზეთისა) და სხვ. სააგენტო მაგინტოშის მოსახურავებს გასასყიდლად განფეტების და ბატკერის და კამ. მურაბისა, აგრეთვე ჩუქებისა და წინდებისა ნოტინგჰამიდან. ნამდვილი ჭკანას სივარები. (100—36)

გვერი კაროტები

შოდნოსები, კლიტეები, კალმები, ქალაღები, თოფები, რევილოვებრი, სტაქნები, ციტრატ-მაგნეზია, კანფეტები, მურაბები და სხვ. ისყიდება ინგლისის მადანიაში.

იქვე: პალტო 12 მან — დამ, შარველები 4 მან — დამ, ტრიკო 70 კ. ალაბი, თეფშები 12 კ. ერთი, ძიახტის ჩი პირ-და-პირ მოსაყლის ადგილიდამ მიღებული 1 მან. 5 კ.—2 მან. (უმშვენიერესი) გირვ. უქალაღოთ. მართი ვაგონი მურაბები 85 კ. (20—7)

ჟველაზედ უფრო ბევრი საქონელი გაკვანისს აქეთა მხარეში **ინგლისის მალაზიაშია**, არწრუნის ვალერიიაში: ღის სახსავად.

ისყიდება სახამთრო მოსახურავები, ტანისამოსები, მუდები, ტრიკო, თეფშები და მურაბები. 500,000 კლიტეები, ფანდოსები და კადმები 30% უფრო იაფად, ვიდრე სადმე სხვაგან. 20—16

მიუხედავით იმისა, რომ ბაჟი მოიმატა, საქონელი გაიყიდება ისევე იმ ფასად, როგორც წინეთ იყო: კონგო-ჩაი 1 მ. 5 კ. და 1 მ. 10 კ.; საუკეთესო მინიგვი 1 მ. 20 კ. და 1 მ. 40 კ.; მშენებელი კისასუ 1 მ. 60 კ. და 1 მ. 80 კ. ძრეულ კარგი ჩაი 2 მ. გირვანქა უქალაღოთ.

ინგლისური რეკლავები 4 მ.—40 მანეთამდინ და თოფები 20—200 მანეთამდინ. **ინგლისის მალაზიაში**. სააგენტო ბანსის უნაგრების გასასყიდლათ, ჟონის კლიტეებისა, შოკოლადისა და ექსტრაქტისა კაკაო ფრანის, რომელთაც დაიმსახურეს პარიუის მსოფლიო გამოფენაზედ ოქროს მენდალი. გირვანქა არმატიული ჩაისა ღამაზი ჩაინიკით 1 მ. 65 კ. და სულ საუკეთესო 2 მ. 30 კ. ვაჭრები მოიგებენ, თუ იუდიანს ბლომით ინგლისის მადანიაში. მთელი კოსტიუმი 15 მ. სველების კონფეტები 60 კ. ერთი გირვანქა. 100—35

დასყიდვა ფასებით:

საზამთრო პალტოები 12 მანეთიდან; ჭურჭაიკები 2 მან. 50 კ.; ქუდები 1 მანეთიდან, ფანდოსები 5 კაპეიკიდან; თეფშები 12 კაპ. თითო; ინდუსის ბრინჯი 10 კ. გირვ.; ინგლისური კამფეტები 40 კაპეიკიდან, და ჩაი, რომელიც ვეგლან 2 მ. 50 კ. ღის, ისევე 1 მან. 80 კ.

ინგლისის მალაზიაში, არწრუნის ვალერიიაში. (20—7).